

Leontīne Apšeniece

LIDOJŪŠŌ SLĪKA

*Veļtiejums Francim Trasunam
150 gadu jubilejī*

SATURS

ĪVODA VĪTĀ	SYKSPŌRNEITŠ MIKI-MAUS
LIDOJŪŠŌ SLĪKA	ATRAIDEITĪS PĪLYUDZIEJS
SKAISTUMKARALĪNĀ	TĪSA
KONKURSĀ	KŌZYS
BACIJĀNA PRECEIBYS	KNISLIS — VARONS VEIRS
PATEICEIBA	ĪDŪMEIGĪS PYUPACŠ
NĪKS	BOLTŌ VŌRNA
MUNS PAPAGAILŠ	GLĪMEZĀNA ODISEJA
KAKTUSENI	MEDINĪKS
STREIDS	SKUDRA I TAURYNŠ
ŪDU KŌZYS!	SYLTĪS KAŽUCENŠ
SĪNŌŽA PRECEIBYS	TYMSAI
DUNDURA KŌZYS	SAIMINĪKS I ZYRGS
SVEŠŌ VOLŪDA	KROKODILS
VIĻTEIGŌ KOZA	BOKA I BARAVIKA
RUDINEIGĪS STŌSTS	BĀRZS I PĪPĀ
SĪNŌZŠ SI-SI	PYRMĪS
ZIERNEKLIS I MYUSA	SLYNKĪS MINKA
SARUNA AR TAURYNŪ	KAČŠ I PĀLĀ
ŪDU BĀRIS	SVEŠŌ ŌDA
PLUSI I MINUSI	GORŪZENĀ
SYVĀNA PILŠ	PREZIDENTA VIELEIŠONYS
DINOZAURS	MŌKSLINĪKS

ĪVODA VĪTĀ

Šōs fabulys lai mōceiba ir loba,
Ka dzeivī biži nūteik vyss taipat, kai dobā.

Cik daudzi pavasarūs laksteigolys sveic,
A skudrys namona, kas čakly dorbus veic.

Losūt dzeju šū, sávkotrys varās prasť
Ar ļaužu tykumim tī leidzeibu atrasť.

Lai veicās vysā, losūt napīkust lai acš,
Pamōceibys šūraiz izdūmōsi patš.

2017.

LIDOJŪŠŌ SLĪKA

Iz dōrza stidzenis
Guļ skumi slīka,
Tai apnicš vyss,
Nav dzeivōt, pīka,
Kur grybi — voi iz kairū,
Voi iz lobū pusi skrīņ,
Vysapleik ir tik
Malna zámá viņ.
Kai gribis lidōt!

Strods, sačierš
Slīku tai ap vydu,
Pi bārnim aiztrauc —
Lidu — lidu!
A slīku pōrjem
Pīka vīlneitš spiejš:
Speid, saulá dabasūs,
Ap ásti virmoj viejš!

Čīpst, strodalāni,
Pīkā acš tīm zib:
Lai dzeivoj slīkys,
Kurys lidōt, gryb!

SKAISTUMKARALĪNĀ

Vīglprōteigō mozō spārā,
Vysu aprunōta, palta,
Skaistumkaralīnis gūdā
Dunduru i ūdu calta.

Dorba skudru čaklō saimā
Auž tai tārpu teira zalta.
Laksteigolys — pelieceitis,
Slavis dzīsmēitis tai velta.

Ak tu, mozō muļka spārā,
Zalta tārps tāv naļauš lidōt;
Zalta tārps tāv naļauš lidōt,
Spōrnim saulis storūs zibūt!

1992.

KONKURSĀ

Iz konkursu "Kū tu prūti?"
Ķaiz atsavylka slūta.
Lai vōrdūs būdama skūpa,
Tei teiri slaucāja i kūpá;
Tod mōkslinīka rūkā
Tei palyka par burvju ūtu
I izgleznōja bārzā
Strodu ar vieja slūtu.
Pāč krōsōtōja rūkōs
Pa sīnom tei slidynōjās,
Beigōs iz slūtys kōta
Bārni vyzynōjās;

Vysi bej prīceigi,
Vysim bej labi bez gola.
Tik pyrmū vītu kai vysod,
Dabōja laksteigola.

1999.

BACIJĀNA PRECEIBYS

Ķaiz siermā senōtnī
Sadūmō bacijāns
Vārdivi precāṭ...
Vārdivá smājās:
Áj mōrka spīgelī
Pazaver — redzeisi,
Kaids tu izavār!
Lai runom gols —
Táv šaurys acš,
Kōjis kai skols!
Voi naredzi, cik greznys
Mýsim vysom pleznys?

Sazasirdā bacijāns:
I leidz šai dīnai pa popivi
Giun iedīņraizái
Koč vīnu vārdivi.

1999.

PATEICEIBA

Tī meža molā, gūds kam gūds,
Sād, myusmerá kai indis pūds.
Tai garom myusys steidz
I pazemeigi klonōs.
Pi tam vāļ kotra
Koč kū laipnu
Pascāt monōs:
Cik smuka capurá!
Cik svaiga sejis krōsa!
Voi naasot baravikam mōsa?
    Sorkst myusmerá,
    Nu prīkim
    Indá bōvejās i krōjās...
    Tá pieški sauli aizsadz
    Brīža kōja.
    Nu tīsyz varona i lela
    Kōja—a—a—a—a—a—a—a—!
Guļ synlōs satraikšeita myusu mirá.
A myusys apleik brīža golvai dyuc,
No prīkim apreibušys,
Ašni soldonū tik syuc i syuc!

1994.

NĪKS

Iz dyžys kōpust-golvys
Zyly-zaļš i gars
Sād, lapni kōpust-tōrps
Kai turku sultans
Voi kai cars!

Jys ād i dzer
I tīpaņ nasmukumus dora,
Kai saiminīks jiuťōs —
Jam tá vara.

Tá garom lidoj strods...
Pec mirklá tōrps
Jau stroda kņōbī lūkōs;
Ar nōvi cīneidamīs mūkōs,
Tys klīdz i protestej:
As saim...,as saimi...,as...nīks!
Patīσαι — nīks!

1999.

MUNS PAPAGAILŠ

Cytim vysta, cytim gailš,
Maņ ir gudrs papagailš.
Sveicūt mani kotru reit,
Jys maņ skali sauc: "Lobreit!"

Varu gūda vōrdu dūṭ,
Papagailš i lasāt prūt.
Ka vāļ nadaudz rakstāt prostu,
Meža dūmī vītu rostu.

Opūgs-deputats gon sūla
Atvārt papagaiļu skūlu,
Jōzavuica cytus pālṭ,
Sevi gūda vītā cālṭ.

A ka darās tū, kū likš,
Dreiži viņ i Saeimā tikš,
Panōkumus ka tī gius,
Lelmežā par syutni kliuș!

KAKTUSENI

Tai kai mozi ežukeni
Sād, iz lūga kaktuseni.
Brīdi aizmiersuši kildys,
Zīmeļ-zāmis saulī syldōs.

Bōrineiši — vīni poši,
Kū nu taidim daudzi prasāt!?

Samīleišu, sažālōšu,
Izgaiš tod tōs adatenis.
Mīlesteiba apviļķš tūs
Maigūs, sylvūs kažukūs.

1999.

STREIDS

Prusaki i prusaceni
Zīmyssvātkūs laimis lāja,
Najaukō zaļō myusa
Radzūt tūs, jautri smāja:
Kaidu vajag jiusim laimi?
Paāduši, padzāruši,
Syltumā ar vysu saimi!

Atbiļđ lely, atbiļđ mozi,
Atbiļđ vysī bolsā vīnā:
Grybom mās, lai mūsus cīna!
Grybom, lai parōda gūdu,
Navys apsaukoj par sūdu!

1999.

ŪDU KŌZYS!

Ūdu zāns gryb myusu precāṭ,
Myusa smejūt skali seic:
Patš tu mozs i leikom kōjom,
Dzīdōṭ naprūti, tik deič!

Ūds tod nūlem jimṭ par sīvu
Ūdu maitineiti tīvu,
I, kod vysi apkōrṭ leigoj,
Jaunīs pōrš tod kōzys reikoj.

Kōzinīkim jautri īt,
Draudzeigi tī kōrī dzīd,
Dunduri lyudz doncōṭ ūdus,
Parōdūt tīm lelu gūdu.

Tikai draudzineitis myusys
Leigū naktī aizsmokušys,
Reitā stōmačūs nu īt
Taidys kauneigys mozlīt!

SĪNŌŽA PRECEIBYS

Sīnōžs sagryb cytu sīvu,
Vacō asūt tam par tīvu,
Jaunijai būs styprōks placš,
Zalá tei i augši lāc.

Leigavainš stōv svātku svōrkā,
Verās — sīva izgaist mōrkā...
Sīnōzenis smejās gardi:
Zynōsi kai precāt vardi!

DUNDURA KŌZYS

Prīcōjās brōli i prīcōjās mōsysis,
Bonga ar dunduru reikōja kōzys.

Zāmis-viezš mīžu īsolu mola,
Lapsinis kubulā vōrāja olu.
Zaļōs myusys prīceigys dvāsá,
Ūdi veina bičerus násá.

Ciercini dzīdōja, lapsinis dyucá,
Kamenis sanāja, siersini ryucá.
Doncojūt dunduri pīciertá kōjis,
Prusaki gryustājās, vabalis rōjās.

Kōzys kod gōja iz reita pusi,
Leigova dabasūs aizbāga klusi,
I ka nu jauna atausa dīna,
Skaidrā prōtā vairs nabej nivīna.

Sauleitá verās: ak bādys, ak pūsts,
Guļ apzadzierš dundurs i šketerej ūds!

SVEŠŌ VOLŪDA

Bej zvierbulš moderns,
Bej zvierbulš jauns,
Par sovu volūdu
Tam tyka kauns.

Cik ilgi var pacīst,
Cik izturāt, cik:
Cik-cik-čiri-rik!
Cik-cik-čiri-rik!

Aizskrä zvierbulš
Kūpā ar bolūdi
Vuicātīs mežā
Opūgu volūdu.

Ūjinōdams
Kod tyka mōjōs,
Tātá dusmōjās,
Māma lomōjās:

Kur tys dziedāts,
Ak nagūdu tovu,
Ka kaidš var aizmierst
Volūdu sovu?!

VILTEIGŌ KOZA

Briku, braku, briku, bŭc!
Ōzš niu dŭdās preceibōs.

Leigavená — koza bolta,
Varon speiteiga i stolta,

Bliej tam patiseibu teiru:
Jimškŭtŭ vylku ņei par veiru!

Vylks nu prĭkim gaudōtŭ sōk:
Galá poša sātā nōk!

Paškeist dzierkstenis i — BUMS!
Tik vārtš bej kozys sŭliejums!

RUDINEIGĪS STĒSTS

Ķaiz bŭrkōns bīteiti satyka,
Tī obi vīns ūtram patyka.
Bej bīteitá opola, vaidzenš tai sōrts,
A bŭrkōns bej gars kai apeiņu kōrts.

Kod dōrzā tyka kōzu-golds klōts,
Casnāgs tī atgōja naaicynōts.
Trejs skrūzis ola pajiemš iz kryuti,
Pec breiža jau bīti saucá par bryuti.

Bŭrkōns nu oranžys osorys lāja,
A bŭrkōnu ríaitinis jautri smāja...
Viņ cikam bīteitá lŭcāja pyuru,
Casnāgs jau pupu vylka aiz styuru.

SĪNŌZŠ SI-SI

Si-si sīnōzi, kur tovi bārni?

Upis krostā sīnu pļāun.

Si-si sīnōzi, kur tova sīva?

Sīnu kaš i skaudzī kraun.

Si-si sīnōzi, cik ilgi spieleisi?

Skrīņ iz pļovu sīna pļauņ!

Si-si sīnōzi, cik ilgi dzīdōsi?

Paleidz sīnu skaudzī krauņ!

Atsmej sīnōzš: vīni mīl strōdōt,

Cyti par priku i jautreibu gōdōt!

ZIERNEKLIS I MYUSA

Zierneklis gryb myusu precāṭ.
Myusa smejās: "Gaidi viņ!
As jau nabȳšu tei muļká,
Kura poša teiklā skrīn!"

Zierneklis tai tilla kleitu
Sūlōs nūaušȳ koč jau reit
I iz obom prīškȳs kōjom
Myusȳs prīškā ceļūs kreit.

Myusa nav nu muļku mōjis,
Tō pec zȳna, ka jau dreiž,
Tū ar vȳsu tilla kleitu
Leigavainš sáv mōgā reiš.

Myusa lapna, myusa gudra,
Myusa stȳngri stōv kai klintš:
Lai tȳs meklej cȳtu sīvu,
A jai precinīku symts.

SARUNA AR TAURYNŪ

Taurintē, taurintē,
Kai tāv klājās,
Ni sovys zāmis tāv,
Ni sovys mōjis?!

Tod, kod ir vosorys laicēš jauks,
Mōja maņ — pļova i zīdūšs lauks,
A, kod atsavalk nagaiss borgs,
Dodža lopa — maņ leita-sorgs!

Taurintē, taurintē,
Pi m̄ysu āj cīmūs!
B̄yš sylts rudiņūs,
B̄yš sylts zīmōs!

Ilgōšūs as tī pec dabasim zylgim,
Sīnōžim, zīdim i sudobra smylgom.
Naspiešu dzeivōt, as itaidu dzeivi,
Lidōt, grybu as dabasūs breivi!

ŪDU BĀRIS

Ūdu tāvam lela škodá,
Nūmyrusá sīvys mōtá:
Leigū naktī pīdzārusá,
Ola kruškā nūsleikusá.

Bāṛōs saīt ūdu bori,
Mosolys i cyti rodi:
Sešys dīnys raud, i dyuc,
Sešys dīnys olu syuc.

Verās dundurs, tovu pūstu,
Tovu bādu pylnu ūstu!
Voi tī mōceibu ṛaiz giuṣ?!
Cik vāļ bāṛu šudiņ bīṣ?!

PLUSI I MINUSI

Pļovā, kur zyl̄y zvaneni zvanāja,
Dasīts pi mīta kumielenš ganājās.

Zalijōs pļovōs daudz auga zīdu,
Putni i tauryni lidōja breivi.
Lomōdams īmauktus, lomōdams mītu,
Kumielenš gribāja sāv taidu dzeivi.

Bet otkon pļovu, kod šaustāja krusa,
Kumelām klāvā bej mīreiga dusa.
Rōdīs ka breiveibai ir sovi minusi,
Tairaņ kai mītam ir sovi plusi.

SYVĀNA PILŠ

Raibijam syvānam naudys niu daudzi,
Saracš irā tōs vasalu skaudzi,
Atstōja klāvu i apgrauztū sili,
Izcālā tūrneišim rūtōtu pili.

Aizmiersa pļovys i aizmiersa laukus,
Goldā lyka tik zeļteitus traukus.
Jogurtu ädá i putrōmu dasu,
Braucá iz tiergu ar tarantasu.

Lai b̄ytu moderni, lai b̄ytu spūži,
Jāmá par sīvu modeli zūsi.
Rodi i draugi, kas gulä iz cysu,
Sabraucá kōzōs pi syvāna vysu.

Trejs dīnys, trejs naktš kōzys tī dzārā,
Vysu prīceigi beja bez māra!
Radzūt, cik syvānam labi tá klōjās,
Ratīs tik gribāja atsagrīzīt mōjōs.

DINOZAURS

Steidz iz školū mozīs Lauris,
Celā dadzan dinozauru:
Kur tik lels vāļ īš iz školū?
Natiksi gar sūla molu!?

Kaida tī par sūlu runa,
Īšu mōcātīs par suni!
Lobōk dzeivi — sunš voi tauris,
Nakai izmirš dinozauris!

SYKSPŪRNEIŅŠ MIKI-MAUS

Fledermausi, Miki-Mausi,
Pālis purneits, pālis ausi,
Dīnā guli kōjom gaisā,
Naktī lidināj leidz gaismai.

Naaizmierš, ka zámá grīžās,
Atsmej mozīs Miki-Mauss:
Tō pec cylvāk-bārni arī,
Pusi dīnnaktš — kōjom gaisā!

ATRAIDĒTĪS PĪLYUDZĪEJS

Zemneicēnā soka: Nā!
I steidz iz dōrza kabarē,
Tī dzīd pekškeitōja peilā,
Kurai pateik ūzulzeilis.
Napaspiesi pascāṭ: Da!
Bysi tai jau vādarā!

TĪSA

Steidzās garauseitņi iz mājām,
Aizačēr aiz sīkstys kūja...
Kritīņš beja na pa jūkam,
Sōnus sasyta pret kūku.
Īraudziejš sāv zylu mīsu,
Začēitņ sīkstu padūd tīsā.

Tīsnešs dūmoj, kosa bōrdu,
Teic tod začam šaidus vōrdus:
Lai cik grybi cīž iz mājām,
Jōzaver vysod zam kūjom;
Ka kaids nazaver i steidzās,
Ceļōjums tam švaki beidzās!

1999.

KŌZYS

Kūrmuļš slīku byldynōja,
Kimūss gords tū vylynōja...
    Kažuks kūrmulám tai laistōs,
    Izbur slīkai dīnys skaistys,
    Sirdš voi treiš nu lela prika...
    Da, ak da! — teic klusi slīka.

Kod tī voda kōzu nakti,
Slīku dāmys stōv iz vakti;
Bet, kod izaususá dīna,
Jaunī atstōti teik vīni.
    Steigā nūtīsōjš tod kundzi,
    Leigavainš tik glōsta puncī:
    Ir gon mīlesteiba solda,
    Slīka beja varon gorda!

Dūmojit, ka slīkys nōvá
Cytom bjš par pamōceibu?
— Kū jiuš! Kū jiuš!
    Slīkys smaida,
    Vysys slīkys gaidāḡ gaida, —
    Kurei to bjš nōkamō!?

1999.

KNISLIS — VARONS VEIRS

Knislis — darbeigs, knislis — drūsmeigs,
Knislis — pļovā varons veirs.
Ka tys lūpu borā dūdās...
Lauks nu lūpim ōtri — teirs.

Sadzan teļus kryumūs iškā,
Tod jem lelōs gūvš tys priškā.
Ūdu bori skali seic,
Dundurs ryuc, a myusys deic —
Knislis pīklōjeigs i kluss —
Kaujīs laukā tys ir pluss.

Cikam cyti trūksni taisa,
Gūvim ástis īt pa gaisu.
Knislis paiedš i tod klusi —
Aizlidoj iz pūra pusi.

ĪDŪMEIGĪS PYUPACŠ

Aug meža vydā pyupaceitš
I tik iz augšu raugōs,
Nu īdūmeibys pīzapyutš,
Tys rādž tik zvaigznis jaukōs.

Vysapleik meža videnī
Ir skaistu sieņu daudz,
Kas ilgojās, lai pyupacš tōs
Par draudzineiņom sauc.

Jukst putekli, kod pyupacš tys
No lapnuma pleist pušu,
A jaukōs sieņu maitinis
Niu gaida leita dušu.

BOLTŌ VŌRNA

Kaidā zīmys dīnā soltā
Sād, iz zora vōrna bolta.
Sād, tei idūmeiga, rāma,
Tai kai eista mūdis dāma.

Malnōs vōrnys boltū kņōboj,
Tys ir vōrnu dzymtai dobā:
Kotra vōrna skaidri jiut —
Vysom vajag malnom bīt!

Aizmiersusá mūdi sovu,
Boltō steidz iz frizeitovu,
Lai tī kvāpūs, a voi palnūs
Otkon nūzakrōsōt, malna.

GLĪMEŽĀNA ODISEJA

Glīmežmaitiņom par priķu
Glīmežpuika sekoj mūdái.
Kōjis tōlam celám ovš,
Rōpoj apleik zámis-lūdái.

Rōpoj dīnu, rōpoj ūtru,
Gorastōvūklis tam lobs,
Bet, kod aprōpōja rindžī —
Izarōdīs — tys tik stobs.

MEDINĪKS

Zierneklis lieni
Teiklā šyupojās,
Pec myusys pušdīņom
Zierneklis lyukojās.

Tá garom lidoj
Palākīs strods,
Pušdīņōs teik tam
Kimūsenš gords.

Na bīži tys godōs,
As teikšu jums,
Kod medinīks patš
Ir mediejumš.

SKUDRA I TAURYNŠ

Ŗaiz skaistum-konkursā

”Misters i Mis”

Tauryns satyka skudru.

PaŖ lidōt, tu naprūti,

Kas tu par Mis?!

Tai smājās tauryns

Par skudru.

Lai moziņka as,

Bet čaklys maņ rūkys

Vysi darbeni raiti maņ sūkās,

A sapynūs,

I tod, kod leiti leist,

Lidoju teiksmainūs

As dabasūs!

2004.

SYLTĪS KAŽUCENŠ

Skaistuleitá, spārá zylgō,
Sīnōzeiti jjudz par zyrgu.
Ūdu — kučeri tei sauc
I iz godatiergu brauc.

Apnicš beja nabadzeibā
Dīnys vadāṭ garlaiceibā,
Deļkō bādōtīs i siergṭ,
Ka var kažuceni pierkṭ!

Kažukā nu kūrmuļ-ōdys
Spārá sveist kai muļká tōda!
Apleik saulī mōsys zib,
Ai, kai spārá lidōṭ gryb!

Kažuks, svīsts pa rūku golam,
Īkreit taišni pālis olā.
Pálá prīceiga bez gola,
Sylts niu bṡš tai zīmys solā!

TYMSAI

Tymsai ir vīntuli,
Tymsai ir skumi,
Zvieru acs kai guntenis gaist.
Tymša ar zorim
Pi lūga klauvej —
Tymsai vīnai ir baiš.

Tymsai ir mienesš,
Tymsai ir zvaigznis,
Bet tymša saulis olkst.
Iz lūgu rūtim i zōlis
Kreit osorys — rosa.
Tymsai ōrā solst.

Ilgōs pec saulis,
Ilgōs pec gaismys
Tymša reitu sauc.
Gavilej putyni,
Kod nakts sateik reitu
I tymsys vairs nav!

1995.

SAIMINĪKS I ZYRGS

Kaidš saiminīks zyrgu sovu

Cīž lutynōja.

Jaunus rotus,

Aizjiugu, zvaneni

Tam dōvynōja,

Zeļteitu komotu

Koklā maucá.

Viņ aizmiersš jys bej,

Ka zyrgs ir olkons,

Ka zyrgs ir nūteipš,

Ka zyrgs lobprōt —

Dzartu nu okys.

KROKODILS

Nīlā, tī, kur iudiņš zyls,
Dzeivoj miļzeigs krokodils.
Pušdiņom tys zivi ker,
Iudisneni viersā dzer.

Dzeivoj saticeibā, laimī
Lelō krokodilu saimá —
Dūmōja jī tik par tū —
Kai tikļ iz skaistum-konkursu.

Kur zylūņ-māma lapni grūzōs,
Kur lopsa sāstās skaistōs pozōs,
Kur lōči samta kažukūs,
A zalkši zeida izvalkūs.

Par nīkim nav kō bādōtīs,
Jī draudzeigi īt maudōtīs.
Tīm skaistōkōs ir modelis —
Jūs krokodilu maitinis.

BOKA I BARAVIKA

Bej mīlesteiba tei nu ocu skota pyrmō,
Kod boka īzamīlā baravikā siermā,
I nūlāmá tī sastdīņ kōzys reikōt,
Kō vairōk var vāļ vaca boka teikōt!

Tá pīktdīņ reitā, nadūmojūt ļauna,
Storp obim pazarōdā gailīneitá jauna.
Tai golvā platmalá, kas teirā zaltā mirdz,
Voi breinums kaidis,
Ka baravikam mīlā īsylst sirdš,
I navar baravika vairs
Ni āst, ni dzárt,
Tik dūma vīna tam,
Kai gailīneiti sīvys gūdā cālť...

Kod sastdīņ reitā gōja ezš iz sienom,
Tam laika dūmōt nabeja par mīlys blienom.
Tys salasāja sienš i grūzā lyka,
Tī gailīneitis, boka bej,
A bokai blokus — baravika!

BĀRZS I PĪPÁ

Kod mežā pīpá atgōja iz dzeivi,
Tod bārzs vāļ bej pavysam zaļš i jauns.
Malns plankumenš iz boltōs bārza tōsš,
Voi tys ir nagūds kaidis, voi tys kaidis kauns?!

Tī daudzus godus kūpā vadāja —
Ar zvierim draudzājās i putnu dzīsmis prota,
Gon zīmys soltumā, kod bārzs bej plyks,
Gon vosorā, kod tys bej jauks nu skota.

Pa bārza zorim putni spielājās
Tam vysi vieji zaļūs motus jaucá,
Bet pīpá nūpītņi iz dzeivi skatājās,
I daudzi tū par īdūmeigu saucá.

Tá kaidu dīnu zīpis īzaroda,
A zīpu burbuli tik skaisti saulī zib!
Tī bārzu steidzās boltu nūmozgōt,
Paņ napavaicojūt, voi bārzs tū gryb?

Kurs pascās maņ, kur zīpis palyka,
Kod mežam pōri leiti straumom leja,
A pīpá bārza sōnim pīzaglauž
I myužēigi tei palikš tī, kur beja!

PYRMĪS

As — pyrmīs!
Vysur — pyrmīs!
Pi golda — pyrmīs,
Pi spēļom — pyrmīs...
Maņ gordōkū kimūsu,
Lobōkū vītu...
Tī pīklōreibys lykumi
Cytim raksteiti.
Tū skaistōkū konfekti,
Lelōkō ōbulá pusi
Lai cyti dūd maņ!
I klasī lai pyrmū laiž īškā,
Līk pušdīņōs pynōkū škeivi priškā!

Ak, Jōneiņ:
A dorbā i mōceibōs
Tu esi pyrmīs?!

1999.

SLYŅKĪS MINKA

Tātām Minkam kotru dīn
Prōtā ir tik kino viņ.
Laika nav par pāļom dūmōt,
Muļtiku kod pylna sūma.

Seši zaļu ocu pōri
Muļteneitis verās kōri.
Kačalāni navar sāst —
Ai kai vysim gribīs āst!

Muļtikus lai verās tātá,
Kačalāni steidz iz kļieti,
Leidzās māmai pālis kárt,
Tod tīm bēs kū āst i dzárt!

KAČŠ I PÁLÁ

Ir kačeiš páli nūgiuš,
Tai laipni teic: "Lobreit!"
Ar tū pazaspieliejš — palaiž,
Jys šudiņ ir jau seits,
Gon apäsš páli reit.
Par veļti, kačeiš, prīcojīs,
Ka nasaīt táv sprosti,
Kas vīnražiz tovūs nogūs bejš,
Prasš sorgōt sovū ásti!

1999.

SVEŠŌ ŌDA

Teic začš: Apnicš ir maņ beitiš,
Ar vylku išu ōdom meitiš!

Vylks zača ōdā dzeivoj zali,
Ād bŭrkōns, kōpustus i nadŭmoj par gali.
A začam vylka ōdā slykti klōjās,
Jam tys tik ir — kai dŭša varona
I veiklys kōjis.

Začš, kod pušdīņom gryb nŭgiuļ aunu...
Gar acim pajukst dzierkstenis,
Aug pīri puns
I cīnis lauks ir jōatstōj ar kaunu.
Tik tod, kod dīna īt iz vokorpusi,
Ar lelom mŭkom začš giun trusi.
Bet kai tŭ nŭturāt?
Ni vylka spāka tam, ni stypru zŭbu,
Viņ truša kažukā
Tys paspiej izrauļ rŭbu.

Tup začeiš, raudōdams zam kūka,
Reibst golva, pīrā sōp.
I izsolkums tŭ mŭka.

Voi dūmō jys par dzeivi tōdu?
Nu, nā! Pi vylka ōtri steidz
I lyudz, lai atdūd atpakaļ tam zača ōdu!

Ir daudzi vīglōk zōli äšt i beitīs,
A na pec kotra galis kimūsená dzeitīs!

1999.

GORŪZENÁ

Patš saiminīks kod sād,
Pi labi klōta golda,
Tod páļu olōs pōrticeiba volda;
I nazyn páļu bārni,
Kū dzárt, kū äšt,
Nu sovvalis
Tī pasōc jūkus pläšt:
To mylty ryugti,
To čajš par soldons.
I galá apnykusá,
I sīrs nav bōlgons.

Kaidu dīnu saiminīks
Dorbā brauc iz lauku...
Nu páļom sōcās pūsts iz ņaizis;
Ir palicš pūdā nadaudz tauku —
I skapeitī puškukulš maizis.

ņaiz atīt dīna,
Maizeitá kod beidzās,
Tod izsolkuši páļu bārni
Gorūzenis meklāt steidzās.
Tōs atroduši, kōri ād

I nasoka ni vōrda,
Viņ sevī breinīs —
Gorūza cik gorda!

1999.

PREZIDENTA VIELEIŠONYS

(Tauta vīleļ sovus kolpus)

Ņaiz Latmežcīmā sazapuļcā siens
Lai izlamtu, kū prezidenta gūdā cālť.
Tī bokys, lōcīnis i myusmeris
Cīž skaisti runōja — trejs Ņaizis dīnā leitu sūlāja,
Sāvkotrai gribājās šū nostu placūs vālť.

Tod bārzlapeitá priškā lyka
Par prezidentu īcālť baraviku!
Bet gailīneitis grīzā dagunus:
Jiuš stōstot, ka tys dyžys ciltš - eistyns mīra mika.
Kurs sacāť var: voi nazūg tys,
Nūzaborōjš tai kai tauku pyka?!

Vāļ gailīneitis teicá viļneiti,
Bet sieņu kōris izmiseigi rācá:
— Voi naradzot, ka ružova tam krōsa?
Kleist runys — sōrtō rudmīsá šam mōsa!

Kod vysu pacīteibys māri pylni
I streidi syta augstu viļni,
Iz calma trausās suná siens
I īteicá, lai plykū mīteni

Par prezidenti vielej.

Vīns aizrōdā, ka mītenā ir plyka,
Cyts pōrprasā: — Nu tō kam ļaunums tyka?
Kaidis izatraucā: — tai pīreitā par šauru,
Cyts otkon rādžāja tai apleik slyktu auru...

Siens dūmōs plykū mīteni
Ar sevi leidzynōja.
I tai kai leidzynōjums šys
Nivīnai nabeja par slyktu,
Tō pītyka, lai plykō mītenā
Par prezidenti tyktu!

2004.

MŌKSLINĪKS

Bezdeleidzāns malnā frakā

Sād, iz vacōs okys baka.

Skali vidžinoj i stōsta —

Māmai sovus planus klōsta.

Nagrybūt jys medāṭ ūdus,

Taiseiškūṭ nu mōla pūdus.

Grybūt mōkslā laurus plyukt,

Laksteigolai rūku lyugt.

Nu jys mōlus jauc i maisa,

Škeibu, greizu pūdu taisa;

Laksteigolai tys ar gūdu

Izdōvynoj šaidu pūdu.

Izrādztō bolsā skorbā

Izsmej precinīka dorbu:

Kaids nu tevā mōkslinīks,

Tu jau ūdu pavielnīks?!

Sastdīṅ laksteigolu mōsys

Sviṅ ar strodu brōlim kōzys.

Bezdeleidzāns ūdus ker

I iz jaunu veiksmi cer!

1999.